

09 Липень 2018, Київ 16:40

ПОЛІТИКА

«Багатий світ» судді-втікача Віктора Татькова (розслідування)

15 Червень 2018, 08:42

Олександр Чорновалов Наталія Седлецька Кіра Толстякова

На родичів та незаможних друзів екс-голови Вищого господарського суду записано близько сотні об'єктів нерухомості в Україні та під десяток в Іспанії.

Суддя Віктор Татьков – один із символів суддівської системи часів Віктора Януковича. За його президентства він очолював Вищий господарський суд України. Так само, як і колишній глава держави, Татьков втік з України – тільки вже після Революції гідності і не в Росію – а на Захід, в Австрію. Де навіть попросив про політичний притулок. Тим часом журналісти програми «Схеми» (спільного проекту Радіо Свобода і телеканалу UA: Перший) виявили десятки об'єктів елітної нерухомості, записаної на його близьких друзів, які передовіряли це майно родині судді. Це може свідчити про те, що так сам Татьков ховав свої активи. Також журналісти виявили, що на першу дружину судді, викладачку з Донецька, записана фірма в Іспанії, яка володіє 9 об'єктами нерухомості у провінції Малага на березі Середземного моря. Публічне виявлення цих активів може прискорити тривалий процес їхньої конфіскації на користь держави, йдеться в розслідуванні.

Відень. Австрія. Тут уже три роки мешкає український суддя-втікач Віктор Татьков. Місцем свого проживання в австрійській столиці вказує будинок на вулиці Вайнбергассе – в одному з елітних спальних районів міста.

Біля однієї з квартир у будинку журналісти «Схем» бачать прізвище «Tatkov».

Утім, двері ніхто не відчиняє. А сусіди, яким знімальна група показує фотографію судді, запевняють, що такого чоловіка тут не бачили. Та, схоже, Татьков таки бував тут. Щонайменше для того, аби залишити записку, у якій вказав, за яким телефоном з ним можна зв'язатися.

За вказаним номером відповів не суддя, а чоловік, який представився Іваном Папуровим, перекладачем Віктора Татькова в Австрії.

«Щойно він (Татьков – ред.) з'явиться вдома, цей номер буде знятий. Я передам йому ваші контакти. Якщо він вважатиме за потрібне, то зв'яжеться з вами», – запевнив перекладач, а на уточнююче запитання підтвердив, що Татьков наразі справді перебуває в Австрії.

Утім, на момент виходу цього матеріалу в ефір український суддя так і не захотів поспілкуватись із журналістами.

У чому підозрюють экс-голову Вищого господарського суду?

За часів президентства Віктора Януковича Віктор Татьков, який був одним із вірних соратників його оточення, очолював Вищий господарський суд України, де ставили останню крапку в суперечках навколо майна та бізнесу.

Від жовтня 2016-го Татькова офіційно підозрюють у втручанні у діяльність судових органів та роботу автоматизованої системи документообігу суду. Колишній голова Вищого господарського суду України, за версією Генпрокуратури, фактично підпорядкував собі систему ухвалення судових рішень.

«Татьков був дуже знаковою фігурою в українському ресурсно-владному розподільному механізмі, який сформувала група Януковича і його прихильників. І в цій групі він відповідав за дуже важливий напрямок, який досі недооцінений взагалі, – контролем за економікою країни через Вищий господарський суд», – розповідає адвокат Віталій Титич, який був ініціатором звернення до правоохоронців щодо ймовірних фактів злочинів керівництва Вищого господарського суду України, в тому числі, судді Татькова.

Утім, за лічені тижні до оголошення підозри суддя виїхав з країни: спершу – до Польщі, а згодом – і до Австрії..

«Після звільнення Верховною радою за порушення присяги, він (Татьков – ред.) одразу виїхав за кордон і з того часу не з'являвся», – згадує начальник департаменту спеціальних розслідувань Генпрокуратури Сергій Горбатюк.

Наразі цей підрозділ домагається повернення Татькова для того, щоб передати його в руки українського правосуддя. От тільки сам суддя, схоже, швидко повертатися додому не планує. Із одного із судових рішень стало відомо, що у березні 2018 року він звернувся до австрійської влади з проханням надати йому політичний притулок.

Тим часом журналісти продовжили його пошук в Австрії.

У пошуках судді-втікача

У Відні «Схемам» вдалося розшукати іншу квартиру, де, схоже, і проживає суддя-втікач. Розташована вона у районі, який місцеві між собою називають «віденським Беверлі-Гілз» – через розкішні вілли. І хоча офіційно за цією адресою зареєстрована фірма колишньої дружини Татькова Ярослави Красильникової, за інформацією сусідів, Татьков та Красильникова мешкають саме тут.

«Мені здається, вони живуть там», – показує журналістам на один із поверхів мешканка будинку.

«Вони живуть на другому поверсі», – додає інша сусідка.

Поряд із квартирою під номером чотири знімальна група і справді знаходить вивіску з прізвищем «Красильникова» та назвою фірми Atlanta Real Estate GmbH. Згідно з відкритим реєстром юридичних осіб Австрії, єдиним власником цієї компанії колишня дружина судді і українська поп-співачка Ярослава.

Татьков і Красильникова – обоє вихідці з Донецької області. Одружились у 2005-му, та вже за декілька місяців розлучились. Через чотири роки у начебто розлученого подружжя народжується двійня – Іван та Анастасія. Цих дітей Татьков згадує у своїй декларації, а Красильникова – у своїх інтерв'ю.

То чи справжнім було розлучення? Чи не був це спосіб приховати численні статки незрозумілого походження від можливої нечесної діяльності судді? Досліджуючи біографію та майно Віктора Татькова, «Схеми» виявили, що за час його суддівства коштовною нерухомістю встиг обзавестися не тільки він сам, але і його вже колишня дружина та інші близькі родичі. І не тільки в Україні.

Синхронне збагачення

Суддівська кар'єра Віктора Татькова розпочалася з Донецька, де він працював у місцевому апеляційному господарському суді.

У 2004 році йому подарували 5-кімнатну квартиру на одній із центральних вулиць міста – Постишева.

Поки кар'єра Татькова йшла догори, його офіційно колишня дружина Ярослава Красильникова так само крок за кроком покращувала свій добробут. Згідно з даними реєстру, до 2010-го жінка володіла двокімнатною квартирою і паркувальним місцем у Донецьку, а починаючи з 2010 року, коли Татьков перебрався до Києва, щоб очолити Вищий господарський суд України, у неї з'являється три квартири, два паркувальних місця та будинок у Донецьку, а також квартира у Криму (в Алушті). Ще через рік – у 2011-му – квартира у Києві, а у 2012 році – ще чотири квартири та паркомісця у Донецьку.

Загалом на Ярославу Красильникову в Україні записані 23 об'єкти нерухомості. При цьому, за даними «Схем» з податкової, до переїзду в столицю за 12 років вона офіційно заробила трохи більше за 280 тисяч гривень, а з 2011-го до 2012-го – лише трохи більше ніж один мільйон. Цього навряд чи вистачило би на придбання усього цього майна.

Цікаво, що сам суддя, порівняно з офіційно колишньою дружиною, має значно менше нерухомості. Загалом, за даними реєстру, Віктор Татьков володіє двома квартирами в окупованому Донецьку та невеликим будинком у Донецькій області.

То чи не є розлучення способом приховати майно, записуючи його на офіційно вже чужих людей, яких формально тепер не треба вказувати в декларації?

«Є практика фіктивних, так званих, розлучень, коли майно оформлюється на одного з подружжя, – пояснює співкоординатор Громадської ради доброчесності Галина Чижик.

– Відповідно, офіційно суддя з дружиною або з чоловіком розлучається і має причину не декларувати все це майно, говорить про те, що спільних прав та обов'язків ми не маємо, спільно не проживаємо – відповідно, не маю жодного стосунку до майна своєї колишньої дружини або чоловіка».

Саме через це «Схеми» вирішили дослідити найближче оточення судді-втікача і виявили: вищезгадане майно – далеко не вся нерухомість, до якої може мати стосунок колишній голова Вищого господарського суду. Частина її, схоже, реєструвалася й на інших близьких осіб з оточення Віктора Татькова.

Незаможне оточення

У розпорядженні «Схем» опинилося фото, яке найкраще допоможе розібратися у зв'язках колишнього голови Вищого господарського суду. Хоч і не всі особи на ньому є публічними, утім, всі вони – не чужі судді люди, які, за дивним збігом обставин, разом із розвитком кар'єри Татькова, обзаводились елітним майном. Хоча своїх власних офіційних доходів на такі коштовні покупки заледве б вистачило.

Разом із Віктором Татьковим на фото можна побачити його офіційно колишню дружину Ярославу Красильникову та їхніх близьких друзів – трьох сестер: Євгенію та Валерію Катасонових і Ганну Братусь з чоловіком Антоном Яіцьковим.

Понад двадцять об'єктів нерухомості на оточення Віктора Татькова записано у одному з житлових комплексів столиці – «Новопечерських липках». За даними ріелторів, у середньому один квадратний метр квартири в цьому комплексі коштує щонайменше півтори-дві тисячі доларів.

Зокрема, тут має квартиру Ярослава Красильникова, а у Ганни Братусь сам Татьков орендував у «Новопечерських липках» дві квартири, що зафіксовано у його декларації за 2016 рік.

Загалом, згідно з випискою з реєстру речових прав на нерухоме майно, на подругу родини судді Ганну Братусь зареєстровані 53 об'єкти нерухомості в Україні, більшість з яких, як з'ясували «Схеми», була придбана за часів кар'єрного злету Віктора Татькова.

Наприклад, у 2010 році вона стала власницею 4 квартир у Києві – у комплексі «Новопечерські липки», у 2012 році – квартири у Донецьку, у 2013 році – двох будинків у Донецьку та області, квартири в Алушті (Крим), ще однієї квартири у Києві, а також 14 квартир та 18 машиномісць у закритому замиському комплексі в Плютах, що під Києвом.

Ганна Братусь – оперна співачка. Відео з її виступів можна легко знайти в мережі. Чи могла вона придбати це елітне майно сама? Навряд чи. Принаймні з офіційно зароблених коштів. За даними Державної фіскальної служби, загалом за 15 років жінка заробила трохи менше за 900 тисяч гривень.

Її чоловік – юрист Антон Яіцьков, який також на фото позує разом з Татьковим, теж володіє нерухомістю у «Новопечерських липках»: двома квартирами та паркувальними місцями. Водночас, за даними Державної фіскальної служби України, за 19 років його загальні доходи не перевищили двох мільйонів гривень, чого навряд чи вистачило б на придбання нерухомості в одному з найдорожчих столичних житлових комплексів бізнес-класу.

Сестра Ганни Братусь – Валерія Катасонова, яка так само поруч з суддею на спільній світлині, теж має нерухомість бізнес-класу в Києві.

На неї зареєстровані 4 квартири та 6 паркомісць у «Новопечерських липках». Як з'ясували «Схеми», працює Валерія Катасонова в одному з київських дизайнерських бюро. За даними ДФСУ, з 2004-го до 2015 року загальні доходи жінки сумарно склали трохи більше за 750 тисяч гривень. Цих грошей не вистачило б і на одну квартиру.

За чиї ж кошти тоді вони були придбані? І кому належать насправді, а не формально? Журналісти «Схем» навідались до Валерії Катасонової на роботу, щоб поставити запитання безпосередньо. Утім, вона говорити не захотіла, пославшись на зайнятість.

Ще одна сестра – Євгенія Катасонова, яка також є на спільному з Татьковим фото – колишня співробітниця апарату Вищого господарського суду. Разом із Татьковим вона підозрюється у втручанні в роботу автоматизованої системи розподілу розгляду судових справ. Зараз Катасонова, як і сам суддя, ховається від слідства за кордоном, в Москві. Утім, застати вдома її або членів її родини не вдалось.

Отже, виходить, що Віктора Татькова, Ярославу Красильникову, Валерію Катасонових, а також Ганну Братусь з чоловіком Антоном Яїцьковим пов'язують не лише дружні стосунки, про що свідчать спільні світлини з відпочинку, але й те, що покращення їхнього добробуту відбувалось синхронно з кар'єрним злетом судді.

Юристи пояснюють: окрім оформлення майна на колишніх членів подружжя або родичів, також існує практика, коли нерухомість «записують» на осіб, які не пов'язані родинними зв'язками.

«Це робиться якраз із тією метою, щоби складніше було відстежити оці факти оформлення майна на родичів. Тому що якщо факти родинних зав'язків є відомими, то складніше знайти зв'язок з людьми, які не є родичами судді», – каже співкоординатор Громадської ради доброчесності Галина Чижик.

Але чи є ще щось, що може свідчити на підтвердження цієї тези – що майно лише формально записувалось на третіх осіб, але його справжній власник – сам Татьков?

Довіряй і не перевіряй

У розпорядженні «Схем» опинилися витяги з реєстру правочинів, які свідчать про існування довіреності на купівлю та розпорядження нерухомістю і банківськими сейфами, які всі ці близькі судді-втікачу особи надавали йому або Ярославі Красильниковій.

У 2011 році, коли Татьков очолював Вищий господарський суд України, його вже офіційно колишня дружина Ярослава Красильникова надала йому довіреність на розпорядження будь-яким своїм нерухомим майном.

Сама Красильникова отримувала довіреності на користування індивідуальними сейфами від Валерії Катасонової. А її сестра, Ганна Братусь, надала Красильниковій довіреність на купівлю квартири в столичному ЖК «Новопечерські липки».

Тієї квартири, якою офіційно володіє Братусь. Тієї квартири, яку потім орендував суддя і вказував це в декларації.

Чи може це все підтверджувати, що реальним власником цього майна та навіть грошей у банківському сейфі є не той, хто значиться в реєстрі, а той, кому це майно зрештою передовіряють – сам суддя Татьков та мати двох його дітей?

«Фактично, як можна побачити з цих довіреностей, право користування розпорядження цим майном перейшло до судді. Тобто, можна стверджувати, що він є фактичним власником цього майна», – зазначає юрист Дмитро Кострюков і додає, що оформлення майна на третіх осіб також ускладнює процес його подальшої конфіскації на користь держави.

«Це також може свідчити про приховування статків, приховування майна, оскільки є відповідні статті, за якими передбачена конфіскація в дохід держави. Таким чином ці особи приховують це майно, щоб його не можна було арештувати і не можна було вилучити», – пояснює правозахисник.

Відтак, якщо численна елітна нерухомість, записана на оточення судді Татькова, насправді належить йому, то це може свідчити про існування іншого, ймовірно, незаконного джерела його доходу, оскільки суддівської зарплати заледве вистачить бодай на один зі згаданих об'єктів.

Очевидно, такої ж логіки дотримується й Генпрокуратура, яка проводить розслідування саме щодо незаконного збагачення судді Татькова та його найближчого оточення. Втім, наразі слідство за цими епізодами триває і підозру нікому не оголошено.

«Схеми» намагалися зв'язатися з усіма згаданими у сюжеті людьми, які, схоже, приховують інформацію про фактичного власника свого елітного майна, але вони або не хотіли спілкуватися з журналістами, або досі не відповіли.

Окремо журналісти надіслали запит на ім'я Ярослави Красильникової, а також поїхали в офіс до адвоката Павла Попкова, який представляє інтереси Віктора Татькова в Україні.

Єдине, що він відповів: «Жодної інформації я надати не зможу і говорити не буду, тому що ви – сторонні люди. Це – конфіденційна інформація, матеріали кримінальної справи. Це просто не відповідає адвокатській етиці – розголошення. Я розумію вашу зацікавленість, журналістський інтерес, професійний. Але в цьому питанні нічим вам не можу допомогти».

Досліджуючи біографію та майно Віктора Татькова та його найближчого оточення, «Схеми» виявили, що колишній голова Вищого господарського суду України та близькі до нього люди мають коштовну нерухомість. І не лише в Україні, а й за кордоном.

Елітна нерухомість у курортній Іспанії

Південь Іспанії. Провінція Малага. Це – один із найпопулярніших туристичних напрямків в Іспанії. Тут часто купують нерухомість чи будують нову вихідці з України та Росії, розповідає менеджер агентства нерухомості в Іспанії Семен Цунцик.

Це – «дуже міжнародне» узбережжя, посміхається ріелтор.

Саме у Малазі «Схеми» віднайшли фірму, зареєстровану на першу дружину Віктора Татькова – Зою Татькову. Це компанія Vebelle Royal G SL. І вона, як встановили журналісти, володіє нерухомістю на березі Середземного моря.

58-річна донеччанка Зоя Татькова була одружена з українським суддею ще до того, як він зійшовся з Красильниковою, в них є спільні діти. Перша дружина Татькова в Україні не була власницею бізнесу. Вона працювала викладачем Донецького національного університету. Також очолювала Донецьке відділення Національної школи суддів. Вдруге Татькова заміж не виходила.

Фірму на її ім'я зареєстрували в Іспанії у 2016 році, тобто тоді, коли суддя вже переховувався від українського слідства.

Адреса реєстрації фірми Vebelle Royal – місто Торремолінос на іспанському узбережжі Коста-дель-Соль, що входить до провінції Малага.

Сама фірма, як виявили журналісти, зареєстрована у квартирі. Але, так виглядає, що це – тільки юридична адреса. В робочий час, коли туди навідалися журналісти, двері були зачинені.

Основний вид діяльності Vebelle Royal – сфера нерухомості. «Схеми» вирішили дослідити, яке майно записане на фірму викладачки з Донецька, першої дружини судді Татькова.

Іспанський реєстр вивів «Схеми» на дев'ять об'єктів нерухомості, якими володіє фірма Vebelle Royal зі статутним капіталом у понад 450 тисяч євро.

У Беналмадені, що також у провінції Малага, на фірму першої дружини Татькова, згідно із документами, записана земля і будинок на майже 600 квадратів.

Із 2012 року співвласником будинку і землі є також дочка Татькова від першого шлюбу – Олена. На картах Google можна помітити окремий в'їзд, територію у майже півгектара, басейн і тенісний корт поруч.

Та коли знімальна група приїхала на місце, виявилось, що будинок вже знесли.

Сусіди розповіли: днями бачили тут чоловіка, схожого на суддю Татькова. Інший сусід розповів «Схемам», що власники цієї землі начебто планують щось будувати на місці знесеного будинку.

«Я знаю, є компанія з України чи Росії, яка це зруйнувала та збирається будувати щось нове. Але я їх не бачив», – каже він.

Ще чотири апартаменти, якими володіє фірма Vebelle Royal, журналісти знайшли у комплексі BENAL BEACH на першій лінії, біля узбережжя Середземного моря.

Утім, ані тут, ані в комплексі Hercules, де на фірму також записані апартаменти, власників знімальної групи на місці застати не вдалося.

Але і це ще не все. У Фуенхіролі, що також у провінції Малага, фірма першої дружини Татькова володіє апартаментами у комплексі Opera.

Ситуація повторилась: журналістам тут теж не відчинили.

Інвестиції в іспанську нерухомість вважаються надійним капіталовкладенням і вигідним бізнесом, розповідають місцеві ріелтори.

«Тут інвестиція може бути різною. Можна безпосередньо купувати нерухомість і заробляти на перепродажі, – розповідає менеджер агентства нерухомості в Іспанії Семен Цунцик. – Це може бути також здача в оренду своїх вілл і апартаментів. І, звісно, забудова. Словом, це дуже хороший бізнес».

Зрештою, «Схемам» таки вдалося зв'язатися із Зоєю Татьковою, на фірму якої записана низка іспанської нерухомості. Вона лише коротко відповіла телефоном: нерухомістю не володіє.

«Та немає в мене ніякого майна. Відчепіться від мене», – сказала Татькова.

А далі що?

Іспанія, Австрія, Україна. Журналісти проїхалися кількома країнами, щоб виявити бодай частину елітної нерухомості, якою володіють наближені до Віктора Татькова люди і чиїх офіційних доходів не вистачило би на придбання дорогих будинків, квартир та паркувальних місць. То чи не є це способом приховати статки судді-втікача? Судді, повернення якого домагаються українські правоохоронці. Судді, якого в Україні підозрюють у втручанні в роботу судів і якому загрожує у випадку доведення винуватості до 6 років позбавлення волі. Судді, який, схоже, додому поки що не поспішає і чекає на рішення щодо надання йому політичного притулку владою Австрії.

Чим допомагає публічне виявлення елітного нерухомого майна посадовця, записаного на підставних осіб? Якщо слідство доведе факт незаконного збагачення посадовцем, суд може винести рішення про конфіскацію майна на користь держави. Виявлення майна за кордоном також може стати стартом процедури повернення в Україну активів здобутих корупційним шляхом.

UTC+3 © Радіо Свобода, 2018 | Усі права застережено.